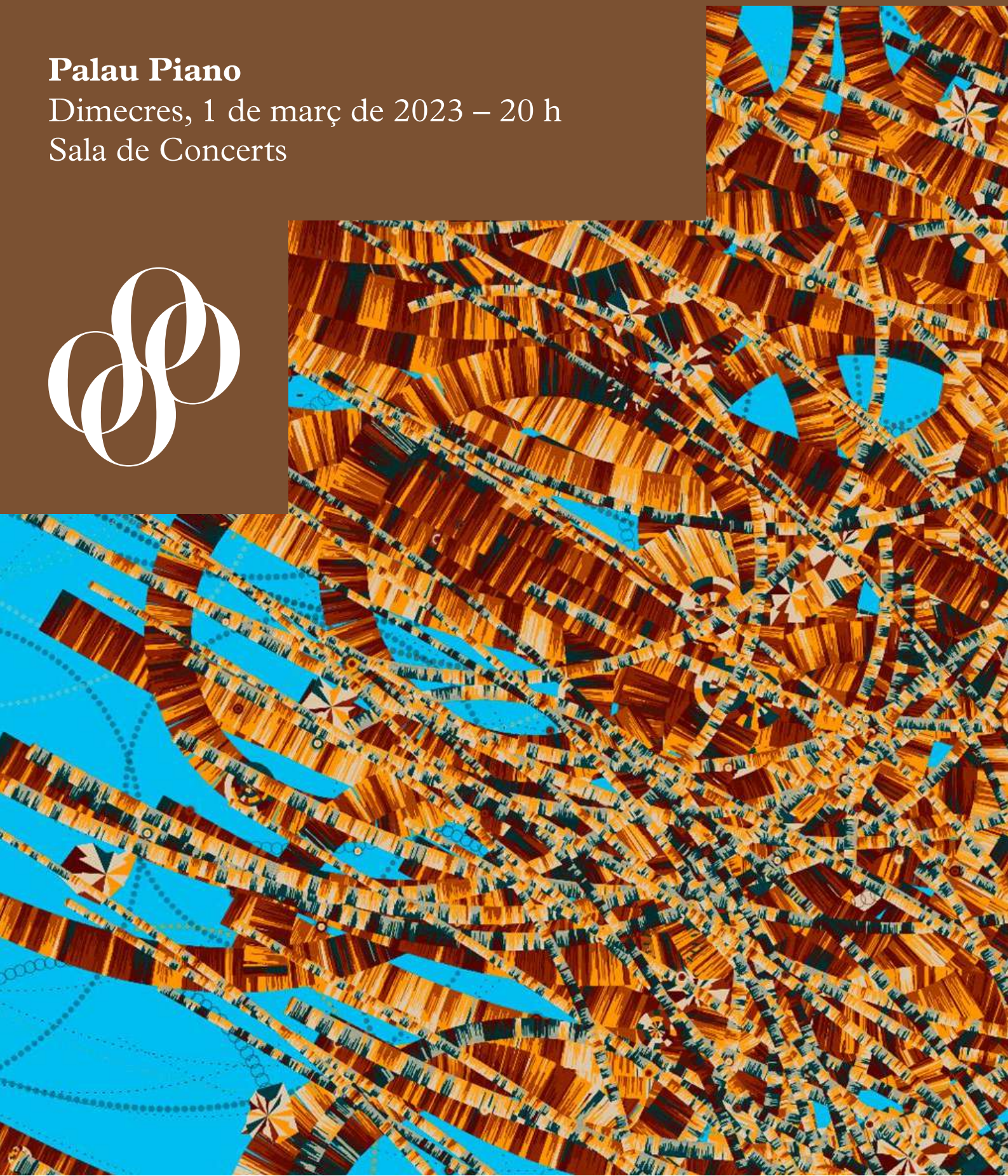

Grigory Sokolov —Purcell i Mozart

Palau Piano

Dimecres, 1 de març de 2023 – 20 h

Sala de Concerts

Amb el suport de:

Membre de:

Programa

Grigory Sokolov, piano

I

Henry Purcell (1659-1695)

A ground in gamut en Sol major, Z. 645

Suite núm. 2, en Sol menor, Z. 661

Prelude
(Almand)
Corant
Saraband

Una nova melodia irlandesa (Lilliburlero), en Sol major, Z. 646

Una nova melodia escocesa, en Sol major, Z. 655

*Melodia de trompeta en Do major, Z.T. 678,
“Cíbele”★*

Suite núm. 4, en La menor, Z. 663

Prelude
Almand
Corant
Saraband

Round 0, en Re menor, Z. T. 684

Suite núm. 7, en Re menor, Z. 668

Almand, molt suau “Bell-bar”
Corant
Hornpipe

Xacona en Sol menor, Z. T. 680

II

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

*Sonata per a piano núm. 13, en Si bemoll major,
KV 333/315c op. 7 núm. 2*

Allegro

Andante cantabile

Allegretto grazioso

Adagio per a piano en Si menor, KV 540

Durada aproximada del concert: primera part, 40 minuts | pausa
de 25 minuts | segona part, 40 minuts.

#clàssics #llegendes

*Una *cíbele* (també anomenada *cebell*) és una peça musical en forma de gavota en compàs bimètric que s'escolta sobretot en música barroca. El nom ve del cor que lloa la deessa Cibeles a l'obra *Atys* de Jean-Baptiste Lully. Les *cibells* posteriors s'han escrit per a veu o per a diversos instruments, com ara la trompeta o el clave.

Poema

possessió

quina única pell,
quina única bellesa,
quin únic camí?
quin horitzó,
quin sostre,
quina mort?

amb el dit assenyaló,
ressegueixo, desbrosso:
indicis d'amor.
i a canvi ofereixo
fragilitat i tempesta,
terra erma, un pronom.

quin únic tu,
quina renúncia,
quina mort en companyia?

Eduard Escoffet

Menys i tot (LaBreu edicions, 2017)

Comentari

Rarament incloses en els recitals de piano, les peces que Henry Purcell (1659-1695) va concebre per a clavicèmbal, entre elles vuit *Suites*, s'inspiren en composicions galants del Barroc francès, que alguns dels seus mestres coneixien bé. La *Suite núm. 2, en Sol menor*, Z. 661, per exemple, s'obre amb un "Preludi" fogós, que destaca per la determinació, seguit d'una "Alemanda" més extensa i assossegada, de tempo perfectament marcat, una "Courante" revoltosa i, per finalitzar, una "Sarabanda" meditativa, que deixa entreveure la influència de Johann Jakob Froberger, autor d'obres pensades *Pour passer la mélancolie*. Les altres dues *Suites* programades destaquen també pel seu desplegament melòdic, que s'expandeix en direccions ocasionalment impredecibles. És el cas del "Preludi" de la *Suite núm. 4, en La menor*, Z. 663, ric en inflexions harmòniques, que denota un cert gust per l'experimentació, o el final de la *Suite núm. 7, en Re menor*, Z. 668, en què Purcell incorpora una dansa de les illes Britàniques. Anomenada *Hornpipe*, data del segle XVI i es caracteritza pel ritme quaternari, amb dues parts que consten de vuit compassos cadascuna. L'origen *folk* es retroba a *Una nova melodia irlandesa (Lilliburlero)*, en *Sol major*, Z. 646, basada en un motiu musical que fou un veritable *hit* durant els segles XVII i XVIII. Recollit per primavera vegada a l'antologia *An antidote against melancholy* (1661), arribarà inclús a ser xiulada per un personatge del *Tristram Shandy* (1759) de Lawrence Sterne. Aquesta popular tonada, a més, traslladarà els cinèfils a una de les desfilades bèl·liques de *Barry Lyndon* –l'obra mestra de Stanley Kubrick–, allà amplificada pel toc marcial de tambors i flautes. Parlant encara de transcripcions, avui es podrà sentir una versió per a teclat de la *Melodia de trompeta en Do major*, Z. T. 678, "the Cibell". No menys interessant, *A ground in gamut en Sol major* sembla anticipar el patró harmònic que obrirà l'"Ària" de les *Variacions Goldberg*, uns cinquanta anys després. Es tracta de la peça d'obertura del recital, que culminarà la seva primera part amb l'encisadora *Xacona en Sol menor*, Z. T. 680.

Encara que tradicionalment es va considerar que la *Sonata en Si bemoll major*, KV 333 havia estat composta per Wolfgang A. Mozart durant el període parisenc –concretament, es creia, entre l’agost i el setembre del 1778–, alguns especialistes la ubiquen uns anys més endavant, concebuda en context austríac –possiblement a Linz– i, per tant, no formant part de la sèrie de peces nascudes durant la dissortada estada a la capital francesa, en què Mozart va perdre la mare. Com en les peces d’aquella època, la *Sonata* fa gala d’un equilibri paradigmàticament clàssic: hi conviuen *brio* i profunditat, i l’estil galant les recorre de forma més o menys explícita, mirant-se al mirall de l’obra de Johann Christian Bach, amic personal del salzburguès. L’animosa lleugeresa de l’“Allegro” inicial evoluciona un tema d’aparença senzilla, que reapareixerà enriquit per excursions cromàtiques, en una mena de diàleg amb si mateix. Encara que el to de l’“Andante cantabile” subsegüent ja no és jocós, sinó contemplatiu, Mozart promou de forma admirable aquesta mateixa observació de l’afecte musicalment despertat, a través d’una declamació que incorpora el silenci i queda suspesa a l’aire – com interpel·lant l’oient, perquè se senti partícip de la interpretació. En perfecta simetria, l’“Allegretto grazioso” de tancament es basa en un tema modest, quasi infantil, que serà magnificat des d’una sèrie de perspectives fascinant, que al seu torn evoquen estats d’ànim contrastants. La temptació d’extreure Mozart de l’element clàssic –al qual pertany per gramàtica i harmonia– respon en gran manera a la sorprenent habilitat per suggerir emocions humanes, inexistent en l’obra dels seus contemporanis. La prova més sublim, segurament, es pot trobar a l’inclassificable *Adagio en Si menor*, KV 540. Moviment lent que Alfred Einstein va descriure com “*un dels més perfectes, més profundament sentits i desolats*”. No trobant-se emmarcat en una sonata, “*per què no pensar [es pregunta el musicòleg] que va néixer de la ploma de Mozart sense una finalitat particular, en una hora dividida entre l’arravatament i l’angoixa?*”.

Jacobo Zabalo, *doctor en humanitats*

Palau de la Música Catalana

Abonaments
a la carta

a partir de
3 concerts!

Joyce DiDonato
& Il Pomo d'Oro

Grigory Sokolov

Missa en Si menor de Bach
amb John Eliot Gardiner

La bella molinera de Schubert
amb Christoph Prégardien

Passió segons sant Mateu de Bach
amb Vox Luminis

La Patètica de Txaikovski
amb Teodor Currentzis

Il ritorno d'Ulisse in patria de Monteverdi

Goyescas de Granados
amb Javier Perianes

... i més de 100 concerts!

Abonaments a la carta fins al 15% de descompte.

Biografia

Grigory Sokolov, piano

La naturalesa única i irrepetible de la música que s'ofereix en directe és fonamental per comprendre la bellesa expressiva i la irresistible honestedat de l'art de Grigory Sokolov. Les interpretacions poètiques del pianista rus, que prenen vida amb una mística intensitat interpretativa, brollen del coneixement profund de les obres del seu ampli repertori. Els programes dels seus recitals abasten des de transcripcions de polifonia sacra medieval i obres per a teclat de Byrd, Couperin, Rameau, Froberger, la música de Bach, Beethoven, Schubert, Schumann, Chopin, Brahms, fins a composicions emblemàtiques del segle XX de Prokófiev, Ravel, Skriabin, Rakhmàninov, Schönberg i Stravinsky. És àmpliament reconegut entre els amants del piano com un dels millors pianistes actuals, un artista admirat universalment pel seu caire visionari, una espontaneïtat fascinant i una devoció infrangible per la música.

Va néixer el 18 d'abril de 1950 a Leningrad (actualment Sant Petersburg). Va començar a tocar el piano als cinc anys, i dos anys després va començar a estudiar amb Liya Zelikhman a l'Escola Especial Central del Conservatori de Leningrad. Posteriorment va rebre classes de Moisey Khalfin al Conservatori de Leningrad i va debutar en recital a Leningrad el 1962. El seu talent prodigiós va ser reconegut el 1966 quan amb setze anys va esdevenir el músic més jove a rebre la Medalla d'Or al Concurs Internacional de Piano Txaikovski de Moscou. Emil Gilels, president del jurat, posteriorment va donar suport a la tasca de Sokolov.

Tot i gires importants de concerts als Estats Units i el Japó durant els anys setanta, el seu art va evolucionar i va madurar tot allunyant-se del centre d'atenció internacional. Els seus enregistraments en directe de l'època soviètica van assolir un estatus gairebé mític a Occident, mostra d'un artista plenament personal, com cap d'altre, però alhora afaïçonat per la rica d'execució pianística de la tradició russa. Després del col·lapse de la Unió Soviètica, Sokolov va començar a aparèixer a les principals sales de concerts i festivals d'Europa. Així, ha actuat àmpliament com a concertista solista amb les orquestres del més alt nivell, com la New York Philharmonic, Royal Concertgebouw Orchestra d'Amsterdam, Philharmonia de Londres, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks i Münchner Philharmoniker, entre d'altres, abans de decidir centrar-se de manera exclusiva a oferir recitals en solitari. Grigory Sokolov ofereix al voltant d'una setantena de concerts cada temporada, en nombroses gires per tot Europa, en què es capbussa en un sol programa.

A diferència de molts pianistes, Sokolov s'interessa molt pel mecanisme i la configuració dels instruments amb què interpreta. Passa hores explorant-ne les característiques físiques, i consultant i col·laborant amb els tècnics de piano per assolir-hi els requisits ideals. *“Calen hores per entendre el piano, perquè cadascun té la seva pròpia personalitat i toquem plegats”*, explica Sokolov. L'associació entre l'artista i l'instrument és d'una importància vital perquè flueixin les idees musicals de Sokolov. Amb moderació en l'ús del pedal de sosteniment, ho evoca tot, des de les gradacions tonals i de textura més subtils fins als contrastos de so més audaços, a través de la pura brillantor de la seva capacitat amb els dits.

Els crítics habitualment fan èmfasi en la seva extraordinària habilitat per articular veus individuals dins d'una textura polifònica complexa i per projectar línies melòdiques perfectes.

L'art carismàtic de Grigory Sokolov té el poder de conrear la concentració necessària perquè el públic admiri fins i tot les composicions més familiars des de perspectives noves. En recital, atreu els oients a una relació estreta amb la música, tot transcendent els aspectes de l'exhibició superficial i l'espectacularitat, per revelar-ne un significat espiritual més profund. L'art de Sokolov està cimentat sòlidament en la seva personalitat única i una mirada pròpia i individual.

Després de dues dècades allunyat de qualsevol mena d'enregistrament, Sokolov va signar un contracte en exclusiva amb Deutsche Grammophon. I aquesta associació ha permès la publicació de diversos enregistraments, tots captats estrictament de concerts en directe. Per al seu primer llançament, el 2015, el pianista rus va triar un concert que havia ofert el 2008 al Festival de Salzburg, amb obres de Mozart, Chopin, Bach, Rameau i Skriabin; un segon àlbum va aparèixer un any després, amb obres de Schubert i Beethoven. El tercer àlbum, aparegut el 2017, presenta interpretacions en directe de *Concerts per a piano* de Mozart i Rakhmàninov. Aquests enregistraments en CD incorporen un DVD del documental de Nadia Zhdanova *A conversation that never was*, un retrat de Grigory Sokolov compilat a partir d'entrevistes amb els seus amics i col·legues i d'enregistraments privats inèdits. Un doble CD amb DVD presentat el 2020 amb obres de Beethoven, Brahms i Mozart va ser seguit l'abril del 2022 pel llançament d'un enregistrament de concert, des del Palau Esterházy a Eisenstadt, amb tres *Sonates* de Haydn, els *Quatre Impromptus*, D. 935 de Schubert i una generosa selecció de bisos.

També et pot interessar...

Palau Piano

Dijous, 20.04.23 – 20 h

Sala de Concerts

Javier Perianes, piano

C. Schumann: *Variacions sobre un tema de Schumann*, op. 20

R. Schumann: *Quasi Variazioni: Andantino de Clara Wieck*, op. 14
(Sonata No. 3)

J. Brahms: *Variacions sobre un tema de Schumann*, op. 9

E. Granados: *Goyescas*

Preus: de 20 a 30 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Catalonia Hotels & Resorts – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – La Fageda – Quadris – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Membres Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Marta Barnes – professor Rafael I. Barraquer Compte – Mariona Carulla Font – Lluís Carulla Font – Carlos Colomer Casellas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – María José Lavin Guitart – Anna Saura Miarnau – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – M^a. del Carmen Pous Guardia – Josep Colomer Maronas – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

